ĢENERĀLADVOKĀTA PAOLO MENGOCI [*PAOLO MENGOZZI*] SECINĀJUMI,

sniegti 2008. gada 8. aprīlī [1]

I — Ievads

1. Ar Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2006. gada 29. novembra spriedumu lietā T-135/05 *Campoli*/Komisija (Krājums-CDL, I-A-2-297. un II-A-2-1527. lpp.; turpmāk tekstā — "pārsūdzētais spriedums") kā daļēji nepieņemama un daļēji nepamatota tika noraidīta prasība, ar kuru Franko Kampoli [*Franco Campoli*] lūdza atcelt paziņojumus par pensiju par laiku no 2004. gada maija līdz jūlijam, uzskatot tos par prettiesiskiem no dažādiem aspektiem.

2. Tiesai šobrīd tiek lūgts lemt par Kampoli iesniegto apelācijas sūdzību par minēto spriedumu.

II — Atbilstošās tiesību normas

3. Šajā strīdā atbilstošās tiesību normas ir tās, kuras Eiropas Kopienas Civildienesta noteikumos (turpmāk tekstā — "Civildienesta noteikumi") regulē pensijas pabalstus, kas tiek izmaksāti bijušajiem Kopienas ierēdņiem.

4. Vispirms ir jāatgādina, ka 2004. gadā Civildienesta noteikumos tika izdarīti ievērojami grozījumi, īstenojot tos ar Regulu Nr. 723/2004 [2]: "jaunie Civildienesta noteikumi", kā bieži sauc Civildienesta noteikumus redakcijā, kas bija grozīta ar minēto regulu, stājās spēkā 2004. gada 1. maijā.

5. Redakcijā, kas bija spēkā līdz tikko minētajai reformai, Civildienesta noteikumu 82. pantā — daļā, kas ir būtiska šajā lietā, — bija paredzēts:

"1. [Šajā nodaļā paredzētās] pensijas aprēķina pēc algu likmes, kas ir spēkā ar tā

1 — Oriģinālvaloda — itāļu.

2 — Padomes 2004. gada 22. marta Regula (EK, *Euratom*) Nr. 723/2004, ar ko groza Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumus un Kopienu pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību (OV L 124, 1. lpp.).

mēneša pirmo dienu, ar kuru šādas tiesības stājas spēkā.

Šādām pensijām piemēro korekcijas koeficientu pēc likmes, kas noteikta attiecīgajai Kopienu valstij, par kuru saņēmējs pierāda, ka tā ir viņa dzīvesvietas valsts.

[..]"

6. Tā kā nebija nevienas speciālās tiesību normas par pensijām piemērojamo korekcijas koeficientu, vienmēr ir ticis izmantots korekcijas koeficients, ko piemēro aktīvā nodarbinātībā iesaistītajiem Kopienas ierēdņiem un kas kā atsauces parametru izmantoja dzīves dārdzību dažādās dalībvalstu galvaspilsētās (tā sauktā "galvaspilsētas metode").

7. Redakcijā, kas ir piemērojama, sākot no 2004. gada 1. maija, iepriekš minētajā 82. pantā ir noteikts:

"1. [..]

Pensijām nepiemēro korekcijas koeficientu.

[..]"

8. Kopienas likumdevēja izvēle atcelt pensiju korekcijas koeficientu sistēmu vismaz daļēji ir izskaidrota Regulas Nr. 723/2004 preambulas trīsdesmitajā apsvērumā, kurā ir noteikts:

"Eiropas Savienības padziļināta integrācija un pensionāru brīva pastāvīgas dzīvesvietas izvēle Eiropas Savienībā izraisījusi pensiju korekcijas koeficientu sistēmas novecošanos. Šī sistēma arī radījusi pārraudzības problēmas attiecībā uz pensionāru pastāvīgo dzīvesvietu, kas ir jāpārvar. Tādēļ šā sistēma jāatceļ ar atbilstošu pāreju pensionāriem un ierēdņiem, kuri pieņemti darbā līdz šās regulas spēkā stāšanās brīdim."

9. Turklāt Civildienesta noteikumu jaunajā redakcijā paredzētais pārejas periods nav, kā varētu likt domāt tikko minētais apsvērums, pārejas periods no pensijas, kas ir aprēķināta, izmantojot korekcijas koeficientu, uz pensiju, kurai nav šāda koeficienta. Visām tiesībām uz pensiju, kas ir piešķirtas līdz 2004. gada 1. maijam (un līdz ar to prasītāja gadījumā, kurš ir pensionējies no 2003. gada, *visām* no pensijas izrietošajām tiesībām), reformas likumdevējs vienkārši paredzēja progresīvo pārejas periodu no korekcijas koeficienta, kas ir aprēķināts, izmantojot "galvaspilsētas metodi", uz korekcijas koeficientu, kas ir aprēķināts, izmantojot "valsts metodi". Citiem vārdiem, personām, kurām tika piešķirtas tiesības uz pensiju līdz 2004. gada 1. maijam, kā atsauces parametrs, aprēķinot korekcijas koeficientu, vairs nav tikai dzīves dārdzība dzīvesvietas dalībvalsts galvaspilsētā, bet vidējā dzīves dārdzība attiecīgajā dalībvalstī. Tas it īpaši izriet no apvienotajiem

Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 20. panta un XI pielikuma 1. panta 3. punkta un 3. panta 5. punkta noteikumiem.

III — Fakti

10. Ierēdņu, kuri pensionējušies līdz 2004. gada 1. maijam, papildu aizsardzībai Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 24. panta 2. punkta pirmajā daļā ir paredzēts:

"Kad šie noteikumi stājas spēkā, garantē pirms 2004. gada 1. maija saņemto tīro pensiju nominālo summu. [..]"

11. Turklāt Civildienesta noteikumu reformā paredzētā korekcijas koeficientu koriģēšana pirmo reizi notika tikai ar Regulu Nr. 31/2005 [3], kurā tika paredzēta šāda koriģēšana ar atpakaļejošu spēku, sākot no 2004. gada 1. jūlija.

3 — Padomes 2004. gada 20. decembra Regula (EK, *Euratom*) Nr. 31/2005, ar ko no 2004. gada 1. jūlija koriģē Eiropas Kopienu ierēdņu un pārējo darbinieku atalgojumu un pensijas, kā arī korekcijas koeficientus, kurus piemēro šim atalgojumam un pensijām (OV 2005, L 8, 1. lpp.).

12. Prasītājs pensionējās 2003. gada februārī. Pēc tam viņš par savu dzīvesvietu izvēlējās Londonu Apvienotajā Karalistē. Līdz ar to viņa pensijai tika piemērots korekcijas koeficients 139,6 %, kas bija aprēķināts, pamatojoties uz dzīves dārdzību Londonā ("galvaspilsētas metode").

13. Pēc tam, kad spēkā stājās jaunie Civildienesta noteikumi, šo korekcijas koeficientu tika paredzēts pakāpeniski samazināt, to pārveidojot koeficientā, kas ir aprēķināts, izmantojot "valsts metodi", tomēr negarantējot līdz 2004. gada 1. maijam saņemtās pensijas nominālās summas nesamazināšanos.

14. 2004. gada 14. augustā prasītājs iesniedza iecēlējinstitūcijā sūdzību saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. pantu, lūdzot atcelt paziņojumus par pensiju par 2004. gada maiju, jūniju un jūliju. Sūdzība tika noraidīta ar 2004. gada 13. decembra lēmumu.

IV — Tiesvedība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais spriedums

15. Ar dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2005. gada 29. martā, prasītājs cēla prasību par iepriekš minēto lēmumu, ar kuru noraidīta viņa sūdzība.

16. Ar Pirmās instances tiesas otrās palātas priekšsēdētāja 2005. gada 6. jūlija rīkojumu Eiropas Savienības Padomei tika atļauts iestāties lietā.

17. Pārsūdzētajā spriedumā Pirmās instances tiesa vispirms atzina par nepieņemamu iebildumu par apgādnieka pabalsta un pabalsta izglītībai aprēķināšanas metodi, jo šis iebildums nav ticis minēts sūdzībā. Tāpat par nepieņemamu sakarā ar intereses celt prasību neesamību tā atzina prasību tajā daļā, kas attiecās uz paziņojumiem par pensiju par laiku no 2004. gada maija līdz jūnijam, jo, kā tika minēts iepriekš, korekcijas koeficienti tika koriģēti, tikai sākot no 2004. gada jūlija.

18. Turpinājumā Pirmās instances tiesa noraidīja prasītāja izvirzītos prasības pamatus, kas attiecas uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principa, tiesiskās drošības principa, atpakaļejoša spēka aizlieguma principa, iegūto tiesību neatņemšanas principa, vienlīdzīgas attieksmes principa, samērīguma principa un labas pārvaldības principa pārkāpumu, kā arī nepareizu pilnvaru izmantošanu un nepietiekamu pamatojumu.

19. Attiecībā uz prasītāja izvirzīto argumentu saistībā ar to, ka nav ievērota vienlīdzīga attieksme, — kas ir vienīgais pamats, kā tas būs minēts turpinājumā, kuru prasītājs ir izvirzījis apelācijas tiesvedībā, — Pirmās instances tiesa vispirms noraidīja argumentu par to, ka korekcijas koeficients, kas pamatojas uz "valsts metodi", atšķirībā no korekcijas koeficienta, kas pamatojas uz "galvaspilsētas metodi", nevar nodrošināt visiem pensionāriem vienlīdzīgu pirktspēju neatkarīgi no viņu dzīvesvietas. It īpaši Pirmās instances tiesa norādīja, ka, tā kā jebkura pensiju koriģēšanas sistēma pēc sava rakstura ir aptuvena, nav pamata, lai uzskatītu, ka pati par sevi "valsts metodes" izvēle "galvaspilsētas metodes" vietā ir neatbilstošāka, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi. Vēl jo vairāk tāpēc, ka Kopienas likumdevējam šajā sakarā ir samērā plaša diskrecionārā vara [4].

20. Attiecībā uz argumentu par to, ka jaunie koeficenti ir diskriminējoši, jo pensionāriem piemēro koeficientu, kas pamatojas uz citu metodi nekā uz to, kas ir izmantota aktīvā nodarbinātībā iesaistītajiem ierēdņiem (attiecībā uz kuriem tiek piemērota "galvaspilsētas metode"), Pirmās instances tiesa norādīja, ka aktīvā nodarbinātībā iesaistītā ierēdņa, kas ir piesaistīts konkrētai dienesta vietai, stāvoklis nav objektīvi salīdzināms ar pensionētā ierēdņa, kas var brīvi izvēlēties savu dzīvesvietu, stāvokli [5].

21. Pirmās instances tiesa pēc tam noraidīja argumentu, ar kuru prasītājs norādīja, ka nav

4 — Pārsūdzētais spriedums, 99.–109. punkts.

5 — Turpat, 110.–115. punkts.

ievērota vienlīdzīga attieksme pret pensionāriem, kuri dzīvo Beļģijā un kuriem, neraugoties uz pāreju uz "valsts metodi", turpina piemērot korekcijas koeficientu, kas ir aprēķināts, pamatojoties uz dzīves dārdzību Briselē, nevis visā Beļģijas teritorijā. Pirmās instances tiesa šajā sakarā atzīmēja, ka jauno Civildienesta noteikumu tiesību normas par korekcijas koeficientiem pensionāriem nekādā veidā nav saistītas ar Briseli, bet vienkārši ar Beļģiju. Iespējamais prettiesiskums, uz ko norāda prasītājs, neattiecas uz Civildienesta noteikumiem, bet gan tikai uz šo Civildienesta noteikumu piemērošanas kārtību praksē. Turklāt Pirmās instances tiesa norādīja, ka ir atbilstoši, ka bijušajiem ierēdņiem ar dzīvesvietu Beļģijā samaksātās pensijas summa ir atsauces kritērijs iespējamo korekcijas koeficientu piemērošanai pensionāriem, kuri dzīvo citās dalībvalstīs. Visbeidzot, katrā ziņā ir jāatgādina princips, ka neviens sev par labu nevar atsaukties uz prettiesiskumu, kas ir izdarīts attiecībā uz citām personām [6].

22. Visbeidzot, Pirmās instances tiesa ir noraidījusi prasītāja argumentu, ar kuru tika apgalvota pensionāru, kuri dzīvo "ne tik dārgās" dalībvalstīs, diskriminācija. Pirms reformas šādās valstīs dzīvojošo pensionāru pensijām tika piemērots korekcijas koeficients, kas ir mazāks par 100 % (citiem vārdiem, pensija tika samazināta, ievērojot atsauces summu). Savukārt pēc reformas visiem pensionāriem tika noteikts minimālais korekcijas koeficients 100 % apmērā: tas nozīmē, ka nevienam pensionāram neatkarīgi no dzīvesvietas netiks vairs noteikta mazāka pensija nekā tā, kas ir samaksāta Beļģijā dzīvojošajiem pensionāriem. Pirmās instances tiesa atzina prasītāja argumentu par nepieņemamu, jo, ja to atbalstītu, samazinātos vienīgi "ne tik dārgās" valstīs dzīvojošo bijušo ierēdņu pensijas, bet pats prasītājs negūtu nekādu labumu. Katrā ziņā Pirmās instances tiesa, izskatot lietu pēc būtības, arī norādīja, ka likumdevēja ieviestais minimālais korekcijas koeficients 100 % apmērā attiecībā arī uz "ne tik dārgām" dalībvalstīm nevar tikt uzskatīts par acīmredzami prettiesisku vai neatbilstošu pasākumu [7].

V — Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

23. Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2007. gada 8. februārī, prasītājs iesniedza apelācijas sūdzību par iepriekš minēto spriedumu.

24. Prasītāja prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt pārsūdzēto spriedumu;

— apmierināt prasītāja izvirzītos prasījumus sūdzībā, tā rezultātā atceļot lēmumu, kas tika pieņemts par sūdzību, un

6 — Turpat, 116.–130. punkts.

7 — Pārsūdzētais spriedums, 131.–139. punkts.

paziņojumus par viņam izmaksāto pensiju;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus gan tiesvedībā Pirmās instances tiesā, gan tiesvedībā Tiesā.

25. Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

— galvenokārt, atzīt apelācijas sūdzību par nepieņemamu;

— pakārtoti, pilnībā to noraidīt kā nepamatotu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Tiesas Reglamenta 122. pantu.

26. Padomes prasījumi Tiesai ir šādi:

— noraidīt apelācijas sūdzību kā nepamatotu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

VI — Juridiskā analīze

A — *Sākotnējie apsvērumi*

27. Šajā apelācijā prasītājs no vairākiem prasības pamatiem, kas bija izvirzīti Pirmās instances tiesā, ir minējis tikai prasības pamatu par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu.

28. Konkrētāk, prasītāja izteiktā kritika koncentrējas uz Pirmās instances tiesas sniegto atbildi uz trīs no četriem tajā izvirzītajiem argumentiem, lai pamatotu šādu prasības pamatu: prasītājs faktiski tieši atzīst, ka viņš nevēlas apstrīdēt Pirmās instances tiesas vērtējumu par otro no iepriekš minētajiem argumentiem attiecībā uz iespējamo pensionāru un aktīvā nodarbinātībā iesaistīto ierēdņu diskrimināciju [8].

29. Pirms izvērtēt prasītāja kritiku par pārsūdzēto spriedumu, vispirms ir jāizvērtē Komisijas iesniegtā "pretprasība".

8 — Skat. apelācijas sūdzības 14. punktu.

B — *Par Komisijas "pretprasību"*

1) Lietas dalībnieku argumenti

30. Pēdējā savas atbildes raksta daļā Komisija iesniedz "pretprasību", kurā norāda, ka Pirmās instances tiesai vispirms bija jāatzīst par nepieņemamu ceturtais arguments par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, jo šis arguments pirmo reizi bija minēts tikai replikā. Es analizēšu šo konkrēto jautājumu mazliet vēlāk, izvērtējot šo argumentu pēc būtības.

31. Komisija turpinājumā norāda, ka Pirmās instances tiesai bija jāatzīst par nepieņemamu arī pirmais, trešais un (arī) ceturtais arguments, jo tie nebija minēti tās administratīvās sūdzības ietvaros, kuru prasītājs iesniedza pirms vēršanās Pirmās instances tiesā.

32. Trīs argumenti, par kuriem Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesai jau no paša sākuma tie bija jāatzīst par nepieņemamiem, tomēr, kā redzams iepriekš, ir vienīgie, kas ir atkārtoti minēti apelācijas sūdzībā.

33. Prasītājs savā replikā norāda uz "pretprasības" nepieņemamību, tā kā visi Komisijas Pirmās instances tiesā izvirzītie prasījumi ir apmierināti, kā tas ir paredzēts Tiesas Statūtu 56. pantā. Pirmās instances tiesā Komisija nebija izvirzījusi iebildi par nepieņemamību un līdz ar to šis prasījums nevarēja būt apmierināts. Turklāt Komisija nelūdz atcelt vai grozīt Pirmās instances tiesas spriedumu, bet vienīgi atzīt par nepieņemamu apelācijas sūdzību.

34. Tāpat prasītājs uzskata, ka Komisijas pretprasība nav pamatota arī pēc būtības, jo jau sūdzībā, kas tika iesniegta saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. pantu, tika izvirzīts iebildums par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu. Visi argumenti, kas bija minēti tiesā celtajā prasībā, lai norādītu uz šādu nevienlīdzību, lai arī tie tieši nebija minēti jau sūdzībā, tomēr ir cieši saistīti ar iepriekš minēto.

35. Savā atbildē uz repliku Komisija apstiprina, ka tās pretprasības mērķis nav atcelt vai

grozīt Pirmās instances tiesas spriedumu [9]. Tā tomēr norāda, ka tas, ka daļa no prasītāja Pirmās instances tiesā minētajiem argumentiem jau sākotnēji tika atzīta par nepieņemamu, nozīmē, ka attiecībā uz iepriekš minētajiem argumentiem par nepieņemamu ir atzīstama arī pati prasītāja Tiesā iesniegtā apelācijas sūdzība. Tā kā attiecīgie argumenti ir visi tie argumenti, kas ir minēti apelācijas sūdzībā, šī apelācijas sūdzība ir atzīstama par pilnībā nepieņemamu.

37. Līdz ar to Komisijas "pretprasība" varētu šķist nepieņemama, jo nav ievērota prasība par to, ka prasījumiem nav jābūt apmierinātiem vai ir jābūt apmierinātiem daļēji, Tiesas Statūtu 56. panta nozīmē, kura otrajā daļā ir paredzēts, ka apelācijas sūdzības "var iesniegt personas, kuru prasījumi vai iebildumi nav apmierināti vai ir apmierināti daļēji".

38. Tomēr uzskatu, ka tikko sniegtā atbilde nav pareiza un būtu labāk risināt šo jautājumu citādāk.

2) Vērtējums

39. Komisijas "pretprasība" pamatojas uz principu par to, ka, no vienas puses, prasītāja saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. pantu iesniegtās administratīvās sūdzības saturam un, no otras puses, Pirmās instances tiesā celtās prasības saturam ir jābūt saskanīgiem.

36. Nav šaubu, ka Komisijas iesniegtā "pretprasība" nav parasta, kā to minētā iestāde ir atzinusi savā atbildē uz repliku [10]. It īpaši būtiski ir tas, ka Komisija šajā "pretprasībā" nav lūgusi atcelt pārsūdzēto spriedumu. Tas nepārprotami pierāda, ka Pirmās instances tiesā Komisijas iesniegtie prasījumi ir apmierināti.

40. Šī principa piemērošanas joma ir izskatīta un precizēta daudzos Kopienu tiesu spriedumos. It īpaši Tiesa ir norādījusi, ka Civildienesta noteikumos paredzētā pirmstiesas procedūra un īpaši sūdzības iesniegšana ir "būtiska procesuāla prasība" [11]. Tiesa arī ir norādījusi uz principu par absolūtu šķērsli tiesas procesam par to, vai ir ievēroti attiecīgās pirmstiesas procedūras termiņi, ko

9 — Šajā sakarā skat. Komisijas atbildē uz repliku ietvertos secinājumus, kā arī tās 31. punktu. Tāpat jāatzīmē, ka šī dokumenta 40. punktā Komisija ir norādījusi: "[..] Tiesai līdz ar to ir jāatceļ Pirmās instances tiesas spriedums daļā, kurā tā nav atzinusi par nepieņemamu izvirzītā prasības pamata pirmo un trešo daļu, jo tās nebija izvirzītas pirms tiesas procesa iesniegtajā sūdzībā, un ceturto daļu savukārt tāpēc, ka tā minēta tikai replikā". Tomēr, ņemot vērā nostāju, kādu domāju pieņemt attiecībā uz "pretprasību", nav jānosaka, vai Komisija pretprasībā bija lūgusi atcelt pārsūdzēto spriedumu.

10 — Komisijas atbildes uz repliku 32. punkts.

11 — Tiesas 1977. gada 3. februāra spriedums lietā 91/76 *de Lacroix*/Tiesa (*Recueil*, 225. lpp., 11. punkts).

[Kopienu] tiesa izvērtē pēc savas ierosmes [12]. Pirmās instances tiesa, pamatojoties uz šo Tiesas judikatūru, ir atzinusi, ka arī jautājums par administratīvās sūdzības un tiesā celtās prasības saskanību ir absolūts šķērslis tiesas procesam, un līdz ar to tas tiesai ir jāizvērtē pēc savas ierosmes [13]. Uzskatu, ka ir pilnībā jāpiekrīt šai Pirmās instances tiesas judikatūrai, kas ir cieši saistīta ar Tiesas sniegtajām norādēm.

41. Līdz ar to, ja administratīvās sūdzības satura un tiesā celtās prasības satura saskanības pārbaude ir absolūta šķēršļa tiesas procesam jautājums, kas var tikt izvērtēts pēc tiesas ierosmes, es uzskatu, ka ir iespējams Komisijas iesniegto "pretprasību" atzīt par tādu, kas ir plašāka par juridisko terminu ["pretprasība"], un vienkārši par dokumentu attiecībā uz jautājumu, kas ir izvērtējams pēc tiesas ierosmes.

42. Ņemot vērā šos apsvērumus, Tiesā var tikt izvērtēts jautājums par prasītāja saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. pantu iesniegtās administratīvās sūdzības un pēc tam Pirmās instances tiesā celtās prasības saskanību šajā lietā.

43. Attiecībā uz precīzu saskanības principa jēgas un robežu definīciju Tiesas pastāvīgā judikatūra apstiprina, ka, vispārīgi runājot, administratīvā sūdzība strikti un noteikti nesaista iespējamo prasību tiesā, bet tajā pašā laikā prasībā nevar mainīt nedz administratīvās sūdzības iemeslu, nedz tās priekšmetu [14]. Tiesa arī ir precizējusi, ka prasībā, kas ir celta tiesā, tiek atļauti pamati un argumenti, kuri ir cieši saistīti ar administratīvajā sūdzībā minētajiem pamatiem un argumentiem, pat ja tie tajā nav minēti [15].

44. Nav šaubu, ka administratīvās sūdzības un tiesā celtās prasības priekšmeti ir pilnībā vienādi: līdz ar to šajā sakarā nepastāv nekāda nepieņemamības problēma.

45. Problemātiskāk šķiet noteikt "iemeslu", kas ir administratīvajā sūdzībā ietvertā atcelšanas lūguma pamatā.

46. Attiecībā uz prasības pamatu par nevienlīdzīgu attieksmi, kas ir vienīgais pamats, kuru prasītājs atkārto šajā apelācijas tiesvedībā, saskaņā ar Civildienesta noteikumu

12 — Skat., piemēram, Tiesas 1981. gada 19. februāra spriedumu apvienotajās lietās 122/79 un 123/79 *Schiavo*/Padome (*Recueil*, 473. lpp., 22. punkts), 1984. gada 20. marta spriedumu apvienotajās lietās 75/82 un 117/82 *Razzouk* un *Beydoun*/Komisija (*Recueil*, 1509. lpp., 13. punkts) un 1987. gada 4. februāra spriedumu lietā 302/85 *Pressler-Hoeft*/Revīzijas palāta (*Recueil*, 513. lpp., 5. punkts).

13 — Pirmās instances tiesas 1990. gada 29. marta spriedums lietā T-57/89 *Alexandrakis*/Komisija (*Recueil*, II-143. lpp., 8. punkts). Šāda pieeja pēc tam tika konstanti apstiprināta: skat., piemēram, Pirmās instances tiesas 1991. gada 11. jūlija spriedumu lietā T-19/90 *von Hoessle*/Revīzijas palāta (*Recueil*, II-615. lpp.), 1992. gada 16. jūlija spriedumu lietā T-1/91 *Della Pietra*/Komisija (*Recueil*, II-2145. lpp.) un 2002. gada 11. septembra spriedumu lietā T-127/00 *Nevin*/Komisija (*Rec. FP*, I-A-149. un II-781. lpp.).

14 — Skat., piemēram, iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Razzouk* un *Beydoun*/Komisija, 9. punkts, un 1998. gada 19. novembra spriedumu lietā C-316/97 P Parlaments/*Gaspari* (*Recueil*, I-7597. lpp., 17. punkts).

15 — 1986. gada 7. maija spriedums lietā 52/85 *Rihoux* u.c./Komisija (*Recueil*, 1555. lpp., 13. punkts), 1987. gada 20. maija spriedums lietā 242/85 *Geist*/Komisija (*Recueil*, 2181. lpp., 9. punkts), 1989. gada 14. februāra spriedums lietā 346/87 *Bossi*/Komisija (*Recueil*, 303. lpp., 27. punkts) un 1989. gada 10. marta spriedums lietā 126/87 *Del Plato*/Komisija (*Recueil*, 643. lpp., 12. punkts).

90. pantu iesniegtā sūdzība faktiski nebija ļoti analītiska, ietverot vienīgi sekojošo:

47. Līdz ar to Komisija pareizi ir atzinusi, ka no vairākiem prasītāja minētajiem argumentiem saistībā ar to, ka pastāv nevienlīdzīga attieksme, administratīvajā sūdzībā bija minēts tikai arguments par to, ka, iespējams, tiek diskriminēti aktīvā nodarbinātībā iesaistītie ierēdņi un bijušie ierēdņi.

"b) Vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums

17. Jaunā pensiju sistēma, kuru Eiropas Komisija izveidoja 2004. gada 1. maijā, nav arī pamatota, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes principu.

48. Tādējādi ir jānosaka, vai šajā lietā pārējie prasītāja norādītie argumenti tiesas procesā saistībā ar to, ka pastāv nevienlīdzīga attieksme, var tikt uzskatīti par "cieši saistītiem" ar administratīvajā sūdzībā minēto argumentu.

18. Korekcijas koeficienta funkcija ir garantēt tādu pašu pirktspēju ierēdņiem un bijušajiem ierēdņiem, kuri atrodas vienādā situācijā.

49. Šajā gadījumā situācija šķiet samērā delikāta un runa ir par smalku robežu, kas atdala pieņemamību no nepieņemamības.

19. Acīmredzami, ka, radot divus korekcijas koeficientus vienai un tai pašai vietai — šajā lietā Londonai, tiek diskriminēti Londonā darba nolūkā dzīvojošie ierēdņi un bijušie ierēdņi, kas tajā dzīvo, pavadot savu pensiju.

50. Iepriekš manis atgādinātajā judikatūrā ir vairākkārt izskatīts jautājums par administratīvās sūdzības un tiesā celtās prasības saskanību, pieņemot nostāju, saskaņā ar kuru tiek mēģināts līdzsvarot prasītāja un administrācijas intereses, kas principā ir pretējas. Jāatgādina, ka Tiesa ir precizējusi, ka administratīvās sūdzības mērķis ir arī ļaut administrācijai ar pietiekamu precizitāti uzzināt, ko sūdzības iesniedzējs apstrīd un ko viņš prasa. Savukārt administrācija, kad tai ir iesniegta administratīvā sūdzība, tomēr

20. Bijušie ierēdņi, to vidū Kampoli, kuri dzīvo Londonā un kuriem piemēro korekcijas koeficientu, kas ir zemāks par ierēdņiem piemēroto korekcijas koeficientu, nepārprotami tiek diskriminēti, jo, sākot no 2004. gada 1. maija, viņiem vairs netiek piemērots tas pats režīms".

nedrīkst to interpretēt ierobežoti, bet tai ir jābūt "atvērtai" [16].

51. Varētu uzskatīt, kā to būtībā ir darījusi Komisija, ka prasītāja argumenti par to, ka pastāv diskriminācija salīdzinājumā ar pārējiem bijušajiem ierēdņiem, nevar tikt uzskatīti par iesniegtiem administratīvajā sūdzībā arī netiešā veidā, neraugoties uz to, ka tiem ir viens un tas pats juridiskais pamats, proti, vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums. Šādā sūdzībā, kā tas ir norādīts iepriekš, vienīgā minētā situācija attiecībā uz izvērtējumu par prasītāja diskriminēšanu bija vēl joprojām aktīvā nodarbinātībā iesaistīto ierēdņu situācija.

52. Raugoties no šāda skatupunkta, trīs izvērtējamie viedokļi līdz ar to ir uzskatāmi par patiešām "jauniem pamatiem", nevis tikai par vienkāršiem argumentiem, kas pamato jau iesniegtu pamatu. Citiem vārdiem, kad ir minēta nevienlīdzīga attieksme, runa varētu būt par tik daudziem dažādiem "pamatiem", cik daudz ir personu (personu grupu), attiecībā uz kurām tiek norādīts, ka tās tiek diskriminētas.

53. Komisija uzskata, ka šādu nostāju apstiprina arī Tiesas spriedums lietā *Koninklijke Coöperatie Cosun UA*/Komisija [17], kurā par jaunu pamatu tika uzskatīts apelācijas tiesvedībā iesniegts priekšlikums iebildumam par nevienlīdzīgu attieksmi pret personām, kas nebija personas, kuras arī saistībā ar nevienlīdzīgu attieksmi bija norādītas Pirmās instances tiesā celtajā prasībā.

54. Tomēr jānorāda, ka šajā spriedumā nav runa par administratīvās sūdzības un prasības saskanības principu, bet gan par to, ka apelācijas sūdzībā ir norādīti pamati, kuri nav izvirzīti prasībā pirmajā instancē. Man šķiet acīmredzami, ka abas situācijas nav vienādas. It īpaši, manuprāt, to apsvērumu vidū, kuros ir minēta ne tik strikta pieeja sūdzības un prasības saskanības principa izvērtēšanā, ir arī tas fakts, ka administratīvo sūdzību parasti sagatavo bez advokāta palīdzības, kas ir uzsvērts arī Tiesas judikatūrā [18]. Nepārprotami tas tā nav, ja prasība ir celta Pirmās instances tiesā; šādā gadījumā tomēr ir saprātīgi sagaidīt lielāku precizitāti un pilnīgumu.

55. Tāpat ir jānorāda, ka, lai arī Pirmās instances tiesā Komisija norādīja uz tādu prasītāja prasījumu nepieņemamību, kuri tika iesniegti saistībā ar apgādnieka pabalstu un pabalstu izglītībai, jo tie iepriekš nebija minēti sūdzībā, tā tomēr nenorā-

16 — Skat., piemēram, 1989. gada 14. marta spriedumu lietā 133/88 *Casto Del Amo Martinez*/Parlaments (*Recueil*, 689. lpp., 13. punkts).

17 — 2006. gada 26. maija spriedums lietā C-68/05 P *Koninklijke Coöperatie Cosun UA*/Komisija (Krājums, I-10367. lpp., 95.–98. punkts). Skat. arī attiecīgos ģenerāladvokātes Štiksas-Haklas [*Stix-Hackl*] secinājumus, kas sniegti 2006. gada 16. maijā (it īpaši 89.–103. punkts).

18 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Casto Del Amo Martinez*/Parlaments, 13. punkts.

dīja uz pamata, kas bija izvirzīts saistībā ar nevienlīdzīgu attieksmi, nepieņemamību.

56. Acīmredzami, ka šāds fakts nevar tikt uzskatīts par noteicošu, lai izlemtu jautājumu, kurš, kā tas ir norādīts iepriekš, var tikt atrisināts pēc tiesas ierosmes. Tomēr man šķiet, ka nav noliedzams, ka šis fakts nav pilnībā nebūtisks.

57. Uzskatu, ka attiecīgo Pirmās instances tiesā iesniegto argumentu formulējums nav pārkāpis saskanības principu. Man šķiet, ka, ņemot vērā iepriekš minēto Tiesas judikatūru un it īpaši iepriekš atgādinātās norādes par to, ka sūdzība ir jāinterpretē atvērti, jo tā ir sagatavota bez juristu palīdzības, šo argumentu atzīšana par nepieņemamiem varētu ievērojami ierobežot tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kas ir vispārējs Kopienu tiesību princips [19].

58. Tomēr tāpat var norādīt, ka tādos gadījumos kā šis gadījums, kuros strīda priekšmets ir likumdevēja akts, iespējas, ka pirmstiesas procedūra beigsies ar lietderīgu iznākumu, faktiski ir tikai teorētiskas.

19 — Attiecībā uz šīm tiesībām skat., piemēram, 2007. gada 13. marta spriedumu lietā C-432/05 *Unibet* (Krājums, I-2271. lpp., 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

59. Līdz ar to uzskatu, ka iebilde par nepieņemamību saistībā ar iespējamo saskanības principa pārkāpumu ir noraidāma.

60. Tagad izvērtēšu pēc būtības prasītāja iesniegtos trīs argumentus.

C — *Par "valsts metodes" tiesiskumu*

1) Lietas dalībnieku argumenti

61. Prasītājs uzskata, ka Pirmās instances tiesa, atzīstot likumdevēja izvēli aizstāt "galvaspilsētas metodi" ar "valsts metodi" par tiesisku, kļūdaini par prioritāru ir noteikusi likumdevēja diskrecionāro varu pār vienlīdzīgas attieksmes principu. Pēc prasītāja domām, tas it īpaši acīmredzami izriet no pārsūdzētā sprieduma 105. punkta. Pirmās instances tiesa arī nav izpildījusi pienākumu pamatot savu pieņemto nolēmumu.

62. Turklāt "valsts metode" pati par sevi ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam. Šī metode soda visus galvaspilsētā dzīvojošos pensionārus un vispārīgākā veidā tos pensionārus, kuri dzīvo tajās valsts daļās, kurās dzīves dārdzība ir lielāka nekā vidējā dārdzība

šajā valstī. Papildus "valsts metode" arī ierobežo pārvietošanās un uzturēšanās brīvību Kopienā.

63. Regulas Nr. 723/2004 preambulas trīsdesmitajā apsvērumā, kurā ir norādīts pamatojums likumdevēja izvēlei atcelt korekcijas koeficientu sistēmu bijušo Kopienas ierēdņu pensijām, ir sniegts ļoti apšaubāms pamatojuma pieņēmums, jo dažādu dalībvalstu integrācija ļauj pastāvēt tajās esošajām ievērojamām atšķirībām jautājumā par dzīves dārdzību.

64. Komisija norāda, ka tā uzskata, ka prasītāja izvirzītais pamats nepareizi interpretē Pirmās instances tiesas sniegto pamatojumu. It īpaši Pirmās instances tiesa nav atzinusi likumdevēja diskrecionārās varas prioritāti pār vienlīdzības principu, bet vienīgi norādījusi, ka pāreja no "galvaspilsētas metodes" uz "valsts metodi" nav patvaļīga vai acīmredzami neatbilstoša diferencēšana, kas pārkāpj vienlīdzīgas attieksmes principu.

65. Attiecībā uz prasītāja apsvērumiem pēc būtības par iespējamo nevienlīdzīgo attieksmi pret pensionāriem atkarībā no dzīvesvietas Komisija atzīmē, ka tā uzskata, ka arī "galvaspilsētas metode" rada nevienlīdzīgu attieksmi, piešķirot priekšrocības ārpus galvaspilsētas dzīvojošiem pensionāriem, jo viņiem ir nodrošināts augstāks korekcijas koeficients nekā tas koeficients, ko pieprasa dzīves dārdzība vietā, kurā viņi dzīvo.

66. Padome tāpat kā Komisija vispirms noliedz, ka Pirmās instances tiesas spriedumu var interpretēt tādējādi, ka tajā kā prioritāra attiecībā pret vienlīdzīgas attieksmes principu ir noteikta likumdevēja diskrecionārā vara. It īpaši Padome uzskata, ka prasītājs jauc vienlīdzīgas attieksmes principu ar pirktspējas līdzvērtības principu. Pēc Padomes domām, pārsūdzētā sprieduma 105. punktā nav izdarīta atsauce uz vienlīdzīgas attieksmes principu kā tādu, bet vienkārši uz pirktspējas līdzvērtības principu.

2) Vērtējums

67. Galvenais jautājums, kas ir jāizskata, lai sniegtu atbildi uz šo argumentu, ir noteikt, vai Kopienas likumdevēja izvēle aizstāt "galvaspilsētas metodi" ar "valsts metodi" nolūkā noteikt bijušo Kopienas ierēdņu pensiju korekcijas koeficientus ir īstenota, leģitīmi izmantojot šim likumdevējam šajā jomā atzīto diskrecionāro varu, vai arī šī izvēle tādā veidā pārkāpj vienlīdzīgas attieksmes principu.

68. Uzskatu, ka vispirms ir jānorāda, ka jebkura korekcijas koeficientu sistēma (un vispār jebkura atalgojuma un/vai pensiju

koriģēšanas sistēma) pēc savas dabas ir vienmēr neprecīza. Kā pareizi ir atzīmējusi Pirmās instances tiesa [20], lai sistēma būtu pilnībā precīza, tajā būtu jānosaka konkrēts korekcijas koeficients katrai bijušo Kopienas ierēdņu dzīvesvietai. Vairākos gadījumos arī dažādi vienas pilsētas rajoni, iespējams, būtu jāizvērtē atšķirīgi, piešķirot dažādus koeficientus, ņemot vērā attiecīgo dzīves dārdzību.

69. Līdz ar to nevar izvairīties no tā, ka vienalga, kādu sistēmu izvēlētos, tā labākajā gadījumā varētu saprātīgi tuvināt konkrēto dzīves dārdzību, kura ir katram atsevišķajam bijušajam ierēdnim.

70. Raugoties no šāda skatupunkta, man šķiet acīmredzami, ka gan "galvaspilsētas metodei", gan "valsts metodei" ir priekšrocības un trūkumi. Piemēram, lai arī ir taisnība, ka "galvaspilsētas metodes" mērķis ir labāk aizsargāt tās personas, kuras dzīvo galvaspilsētās un lielās pilsētās, tajā pašā laikā tiem, kas dzīvo ārpus šādām pilsētām, šī metode ir daudz izdevīgāka no reāla ekonomiskā ieguvuma viedokļa, jo faktiski ārpus pilsētas dzīves dārdzība samazinās. Savukārt "valsts metode", kurā ir izmantots koeficients, kas principā atrodas starp dzīves dārdzību galvaspilsētā un dalībvalsts "lētākajos" rajonos, kādā noteiktā veidā var sodīt personas, kuras dzīvo valsts dārgākajos rajonos: tomēr, tā kā ar "valsts metodi" ir jāizvēlas viens vienīgs korekcijas koeficients katrai dalībvalstij, tā man šķiet ne tikai leģitīmi izmantojama, bet dažos gadījumos arī taisnīgāka.

71. Prasītājs īpaši uzsver, ka, viņaprāt, "valsts metode" neievēro vienlīdzīgas attieksmes principu un līdz ar to ir diskriminējoša. Viņa pamatdoma nepārprotami ir tāda, ka praksē tikai uz "galvaspilsētas metodi" nevar attiecināt iespējamo kritiku par diskriminācijas aizliegumu.

72. Nedomāju, ka šobrīd būtu detalizēti jāizvērtē vienlīdzības princips un diskriminācijas aizlieguma princips Kopienu tiesībās [21]. Kā iepriekš norādīju, absolūtu vienlīdzības garantiju jautājumā par visu bijušo Kopienas ierēdņu pirktspēju vispār nav iespējams īstenot. Tādēļ uzskatu, ka Pirmās instances tiesa pareizi varēja norādīt, ka, īstenojot diskrecionāro varu, kas ir piešķirta Kopienas likumdevējam, lai izveidotu bijušo ierēdņu pensiju sistēmu, "valsts metodes" izmantošanas izvēle "galvaspilsētas metodes" vietā

20 — Pārsūdzētais spriedums, 100. punkts.

21 — Kā minēts iepriekš, šāds princips atspoguļojas formulējumā, saskaņā ar kuru šis princips prasa, ka līdzīgās situācijās nebūtu jāpiemēro atšķirīgi noteikumi un dažādās situācijās nebūtu jāpiemēro vienādi noteikumi, ja vien tādai pieejai nav objektīva attaisnojuma. Skat., piemēram, Tiesas 2007. gada 23. oktobra spriedumu lietā C-273/04 Polija/Padome (Krājums, I-8925. lpp., 86. punkts), 2006. gada 30. marta spriedumu apvienotajās lietās C-87/03 un C-100/03 Spānija/Padome (Krājums, I-2915. lpp., 48. punkts), 1995. gada 17. oktobra spriedumu lietā C-44/94 *Fishermen's Organisations* u.c. (Krājums, I-3115. lpp., 46. punkts) utt. Attiecībā uz Kopienas civildienestu skat., piemēram, Tiesas 1985. gada 11. jūlija spriedumu lietā 119/83 *Appelbaum*/Komisija (*Recueil*, 2423. lpp.), kā arī Pirmās instances tiesas 1991. gada 7. februāra spriedumu apvienotajās lietās T-18/89 un T-24/89 *Tagaras*/Tiesa (*Recueil*, II-53. lpp., 68. punkts).

neietver patvaļīgu vai acīmredzami neatbilstošu diferencēšanu, lai varētu atzīt, ka ir pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips.

73. Apstrīdot pārsūdzēto spriedumu, prasītājs it īpaši uzsver tā 105. punktu, norādot, ka tajā ir minēts, kā Pirmās instances tiesa likumdevējam atzīto diskrecionāro varu ir uzskatījusi par prioritāru attiecībā pret vienlīdzības principu. Šī 105. punkta redakcija ir šāda: "Pat ja ir taisnība, ka jaunā metode finansiāli ir nelabvēlīgāka par iepriekšējo metodi, tāpat ir taisnība, kā minēts iepriekš [..], izskatot iebildumu par iegūto tiesību pārkāpumu, ka Kopienu likumdevējam ir tiesības grozīt Civildienesta noteikumus, pieņemot attiecībā uz attiecīgajiem ierēdņiem nelabvēlīgākus noteikumus nekā iepriekšējie, ar nosacījumu, ka tiek noteikts pietiekami ilgs pārejas periods. Šādas tiesības nevar ierobežot atsauce uz pirktspējas vienlīdzības principu, jo vairāk tāpēc, ka jauno Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 24. panta 2. punktā paredzētais pārejas periods tādiem pensionāriem kā prasītājs garantē, ka bez laika ierobežojuma tiks saglabāta to tīrā pensijas nominālā summa, kura tika saņemta līdz brīdim, kad spēkā stājās jaunie Civildienesta noteikumi [..]" [22].

74. Nepiekrītu tam, kā prasītājs interpretē tikko minēto punktu. Man šķiet acīmredzami, ka Pirmās instances tiesa neuzskata, kā tas savukārt šķiet prasītājam, ka atbilstoša pārejas perioda noteikšana ir vienīgais ierobežojums, lai atsauktos uz nevienlīdzīgu attieksmi. Iepriekš minētajā 105. punktā *nekādā veidā nav pamatota nevienlīdzīgas attieksmes pastāvēšana*. Tajā savukārt tikai ir norādīts, ka, ja tiek ieviesta nelabvēlīgāka pensiju sistēma, Kopienas likumdevējam ir jāparedz atbilstošs pārejas periods. Pārejas periods, kurš šajā gadījumā paredzēts jauno Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 20. pantā, saskaņā ar kuru pāreja no korekcijas koeficienta, kas ir aprēķināts, izmantojot "galvaspilsētas metodi", uz korekcijas koeficientu, kas ir aprēķināts, izmantojot "valsts metodi", tiek īstenota pakāpeniski laikā no 2004. līdz 2008. gadam. Katrā ziņā būtiski ir tas, ka Pirmās instances tiesa apskatīja šo jautājumu vēl pirms 105. punkta — tajā sprieduma daļā, kurā bija runa par iegūto tiesību pārkāpumu (saistībā ar pamatu, kuru prasītājs neminēja šajā apelācijas tiesvedībā).

75. Savos apsvērumos prasītājs vairākkārt atsaucas uz spriedumu lietā *Drouvis*/Komisija [23], uzskatot, ka šis spriedums pamato viņa argumentus. Arī šajā sakarā nevaru piekrist prasītāja nostājai. Lietā *Drouvis* bijušais Komisijas ierēdnis, kurš dzīvoja Grieķijā, lūdza viņa pensijai nepiemērot korekcijas koeficientu: tajā laikā attiecībā uz Grieķiju minētais koeficients, kas bija 86,5 %, samazināja reāli samaksāto pensiju salīdzinājumā ar pamata summu. Šajā nolēmumā Tiesa atzina, ka korekcijas koeficientu, kuri atšķiras atkarībā no bijušo Kopienas ierēdņu dzīvesvietas, sistēma ir tiesiska, un atzina, ka tiesiska ir arī viena korekcijas koeficienta izmantošana

22 — Šī punkta, kā arī visu citu pārsūdzētā sprieduma punktu tulkojums ir neoficiāls.

23 — Pirmās instances tiesas 2003. gada 26. februāra spriedums lietā T-184/00 *Drouvis*/Komisija (*Rec. FP*, I-A-51. un II-297. lpp.), kas ir apstiprināts ar Tiesas 2004. gada 29. aprīļa rīkojumu lietā C-187/03 P (Krājumā nav publicēts).

katrai atsevišķai dalībvalstij. Tomēr Tiesa nekādā veidā nenolēma, ka vienīgais pieņemamais mehānisms šāda korekcijas koeficienta noteikšanai ir mehānisms, kurā tiek izmantota "galvaspilsētas metode".

76. Prasītājs turklāt vērš uzmanību uz jau iepriekš minēto (8. punkts) Regulas Nr. 723/2004 preambulas trīsdesmito apsvērumu, kurā to motīvu vidū, kāpēc izvēlējās atcelt korekcijas koeficientu sistēmu, bija norādīta gan vienkārši padziļināta Eiropas Savienības dalībvalstu integrācija, gan sistēmas pārraudzības praktiski sarežģījumi. Prasītājs uzskata, ka šie motīvi ir kļūdaini, jo Eiropas integrācija vēl ir ilgi īstenojama, un pretrunīgi, jo šajā apsvērumā minētās pārvietošanās brīvības paplašināšanās prasa atbilstošāku korekcijas koeficientu sistēmu, lai īstenotu efektīvu brīvu pārvietošanos.

77. Komisija šādus apsvērumus uzskata par nepieņemamiem gan tāpēc, ka runa ir par faktiem, kurus Tiesa apelācijas tiesvedībā neizvērtē, gan tāpēc, ka tie pirmo reizi ir minēti apelācijas tiesvedībā Tiesā.

78. Man tomēr šķiet, ka ir daudz vienkāršāk: atsaukšanās uz Regulas Nr. 723/2004 preambulas trīsdesmito apsvērumu nav būtiska, jo šis apsvērums tikai daļēji attiecas uz prasītāja situāciju. Manuprāt, ir acīmredzams, ka šī apsvēruma pirmajā teikumā, kurš ir uzsvērts prasītāja kritikā, ir runāts par izvēli atcelt korekcijas koeficientu sistēmu, kam nav nekādas saistības ar šo lietu, jo šī atcelšana neietekmē tās personas, kuras, tāpat kā prasītājs, ir pensionējušās līdz brīdim, kad spēkā stājās jaunie Civildienesta noteikumi.

79. Tādējādi uzskatu, ka pirmais vienīgā apelācijas instancē izvirzītā prasības pamata arguments nav apmierināms, jo nav pierādīta Pirmās instances tiesas kļūda tiesību piemērošanā.

D — *Par diskrimināciju salīdzinājumā ar Beļģijā dzīvojošajiem pensionāriem*

1) Lietas dalībnieku argumenti

80. *Prasītājs*, atkārtojot trešo argumentu, kas bija minēts Pirmās instances tiesā, lai pamatotu vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, apgalvo, ka pastāv diskriminācija salīdzinājumā ar tiem Beļģijā dzīvojošajiem pensionāriem, kuri turpina saņemt dzīves dārdzībai Briselē atbilstošu pensiju.

81. It īpaši prasītājs pēc tam, kad atkārtoja savu Civildienesta noteikumu interpretāciju, saskaņā ar kuru Beļģijā dzīvojošo bijušo ierēdņu pensijas tiek aprēķinātas, pamatojoties vienīgi uz dzīves dārdzību Briselē, līdz ar to neizmantojot "valsts metodi", apstrīd Pirmās instances tiesas minētos argumentus gan 124. punktā, kurā šī tiesa norādīja, ka "Kopienu tiesību akta tiesiskums nevar būt atkarīgs no veida, kādā šis akts tiek piemērots praksē", gan 125. punktā, kurā Pirmās instances tiesa atgādināja pastāvīgo judikatūru, pamatojoties uz kuru, "vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanai jābūt saskaņotai ar tiesiskuma principa ievērošanu, saskaņā ar kuru neviens sev par labu nevar atsaukties uz prettiesiskumu, kas ir bijis vērsts pret citiem".

82. Attiecībā uz pirmo no minētajiem Pirmās instances tiesas apgalvojumiem prasītājs papildus tam, ka noliedz, ka Pirmās instances tiesas atbalstīto interpretāciju pamato judikatūra, apstrīd citus aktus (saistībā ar konkrētu jaunās pensiju sistēmas piemērošanu), kuri varēja apstrīdēt šos apgalvojumus, lai viņa prasība tiktu apmierināta. Savukārt attiecībā uz otro apgalvojumu prasītājs norāda, ka runa nav par to, ka tiek apstrīdēts prettiesiskums, kas ir bijis vērsts pret citiem, bet vienīgi par to, ka tiek pierādīta divu subjektu, kuri pieder vienai un tai pašai kategorijai, diskriminācija.

83. *Komisija* vispirms atgādina XI pielikuma 1. panta 3. punkta a) apakšpunkta tekstu, lai apstiprinātu, ka jaunajā pensiju sistēmā nav paredzēta nekāda saikne ar dzīves dārdzību Briselē.

84. Visi Pirmās instances tiesas papildus šādiem pamata secinājumiem sniegtie argumenti ir bijuši pakārtoti un kritika pret šo argumentāciju ir noraidāma, jo tā nevar izmainīt spriedumā sniegtos secinājumus. Katrā ziņā Komisija pakārtoti tomēr uzskata, ka Pirmās instances tiesas papildus minētie argumenti ir pareizi.

85. *Padome* atsaucas uz argumentiem, kuri pēc būtības ir vienādi ar Komisijas minētajiem argumentiem.

2) Vērtējums

86. Pirmais izskatāmais jautājums, lai izvērtētu šo argumentu, ir noteikt, kāds, skatoties objektīvi, ir mērķis, kuru vēlas sasniegt prasītāja celtā prasība.

87. Ja tās mērķis ir samazināt pensiju, kas tiek izmaksāta bijušajiem ierēdņiem, kuri dzīvo Beļģijā, vai samazināt atsauces summu bijušo Kopienas ierēdņu pensiju aprēķināšanai, prasības pamats bez šaubām ir uzskatāms par nepieņemamu jau pašā sākumā.

88. Judikatūrā ir acīmredzami, ka viens no prasības pieņemamības nosacījumiem ir interese celt prasību. Turklāt runa ir par nosacījumu attiecībā uz absolūtu šķērsli tiesas procesam, uz kuru norāda Kopienu tiesa pēc savas ierosmes [24].

89. Nav šaubu, ka prasītājam nebija (un nav) intereses apstrīdēt korekcijas koeficientu, kas ir vienāds ar 100 % un kas bija atzīts Beļģijā dzīvojošiem pensionāriem (vai labāk, lai būtu precīzāk, korekcijas koeficienta neesamību Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. panta 5. punkta nozīmē). Ja prasītāja šajā sakarā sniegtie argumenti eventuāli tiktu atbalstīti, vienīgais rezultāts būtu tāds, ka tiktu samazināta pensija, kas ir piešķirta bijušajiem Kopienas ierēdņiem, kuri dzīvo Beļģijā, nesniedzot nekādu konkrētu labumu prasītājam. Pat ja saskaņā ar jauno Civildienesta noteikumu XI pielikuma 1. panta 3. punktu bijušo ierēdņu pensijas tiek koriģētas, izmantojot korekcijas koeficientus, kuri ir aprēķināti "ar atsauci uz Beļģiju", nevar izslēgt, ka, ja eventuāli tiktu atbalstīts prasības pamats par šo jautājumu, galīgā izvērtējuma rezultāts varētu būt tāds, ka tiktu samazināta paša prasītāja pensija, kas ir aprēķināta, piemērojot "pamata" pensijai, kura tiek maksāta Beļģijā dzīvojošajiem pensionāriem, īpašu koeficientu, kas ir noteikts Apvienotajai Karalistei un kas ir lielāks par 100 %.

90. Taču, lai prasītāja argumentu varētu uzskatīt par pieņemamu attiecībā uz intereses celt prasību esamību, ir jāatzīst, ka tā mērķis ir prasīt, lai prasītājam piemēro korekcijas koeficientu, kas ir aprēķināts, izmantojot "galvaspilsētas metodi".

91. Tomēr uzskatu, ka prasītāja nostāja ir kļūdaina.

92. Kopsavilkuma veidā īsumā ir jāapkopo fakti. Attiecībā uz katra bijušā Kopienas ierēdņa pensiju ir noteikta pamata summa, kura jaunajos Civildienesta noteikumos paredzētajā sistēmā nekad nevar tikt samazināta neatkarīgi no pensionāra dzīvesvietas. Citiem vārdiem, minimālais korekcijas koeficients ir 100 % (kas pats par sevi nozīmē korekcijas koeficienta neesamību). Šāds pensiju "minimālais" slieksnis ir atzīts, piemēram, saskaņā ar Regulas Nr. 31/2005 3. pantu pensionāriem, kuri dzīvo Čehijas Republikā, Igaunijā, Grieķijā, Spānijā, Kiprā, Latvijā, Lietuvā, Ungārijā, Maltā, Polijā, Portugālē, Slovēnijā, Slovākijā, kā arī — saskaņā ar Civildienesta noteikumu XI pielikumu — pensionāriem, kuri dzīvo Beļģijā un Luksemburgā, kas ir divas dalībvalstis, kurām nepiemēro korekcijas koeficientus. Attiecībā uz citām dalībvalstīm pensionāriem, kuri atrodas tādā pašā situācijā kā prasītājs un kuriem ir piešķirtas tiesības uz pensiju līdz brīdim, kad spēkā stājās jaunie Civildienesta noteikumi, ir atzīts korekcijas koeficients, kas ir aprēķināts, pamatojoties uz atšķirību starp dzīves dārdzību to dzīvesvietas dalībvalstī un dzīves dārdzību Beļģijā [sal. ar jauno Civildienesta noteikumu XI pielikuma 1. panta 3. punkta a) apakšpunkta ii) ievilkumu], kas palielina faktiski samaksāto pensijas summu. Saskaņā ar iepriekš minēto Regulas Nr. 31/2005

24 — Tiesas 1987. gada 7. oktobra rīkojums lietā 108/86 *Di Muro*/Padome un Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (*Recueil*, 3933. lpp., 10. punkts); skat. arī Pirmās instances tiesas 2005. gada 14. aprīļa spriedumu lietā T-141/03 *Sniace* (Krājums, II-1197. lpp., 22. punkts), 1993. gada 18. februāra spriedumu lietā T-45/91 *McAvoy*/Parlaments (*Recueil*, II-83. lpp., 22. punkts) un 2001. gada 28. marta spriedumu lietā T-144/99 *Institut des mandataires agréés près l'Office européen des brevets*/Komisija (*Recueil*, II-1087. lpp., 29.–35. punkts). Turklāt pēdējā minētajā nolēmumā Pirmās instances tiesa, šķiet, ir uzskatījusi intereses celt prasību nosacījumu par pamatprasību starp EKL 230. pantā paredzētajām prasībām.

3. pantu, piemēram, šis korekcijas koeficients Apvienotajai Karalistei, sākot no 2004. gada 1. jūlija, bija 137,5 %.

93. Līdz ar to, ņemot vērā šos faktiskos apstākļus, ir acīmredzami, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 117. punktā ir pareizi norādījusi, ka jaunajā pensiju sistēmā nav paredzēta nekāda atsauce uz dzīves dārdzību Briselē. Vienkārši pensijām, tāpat kā aktīvā nodarbinātībā iesaistīto ierēdņu atalgojumam, attiecībā uz Beļģiju (un Luksemburgu) nav paredzēts piemērot jebkādu korekcijas koeficientu, kas ir noteikts attiecībā uz atsauces summas apmēru.

94. Taisnība, ka, pārejot no vecajiem Civildienesta noteikumiem uz jaunajiem, nav izmainīts pensiju atsauces apmērs. Savukārt, ja šis apmērs būtu samazināts, arī prasītājam faktiski izmaksājamā pensija tiktu samazināta.

95. Man šķiet, ka argumenti, uz kuriem Pirmās instances tiesa ir norādījusi papildus iepriekš minētajam pamata secinājumam, it īpaši 124. un 125. punktā, nav būtiski, lai pieņemtu lēmumu par prasītāja izvirzīto pamatu, lai arī tie principā ir pareizi.

96. Tādēļ uzskatu, ka arī otrais prasītāja norādītais arguments saistībā ar izvirzīto prasības pamatu, ir noraidāms, jo nepastāv nekāda diskriminējoša atšķirīga attieksme pret prasītāju un pensionāriem, kuri ir Beļģijā dzīvojošie bijušie Kopienas ierēdņi.

E — *Par diskrimināciju salīdzinājumā ar pensionāriem, kuri dzīvo kādā no "ne tik dārgām" dalībvalstīm*

1) Lietas dalībnieku argumenti

97. Prasītājs visbeidzot norāda uz ceturto Pirmās instances tiesā minēto argumentu, lai pamatotu nevienlīdzīgas attieksmes pastāvēšanu, un šī argumenta pamatā ir priekšrocības, kuras ir piešķirtas pensionāriem, kas dzīvo "ne tik dārgās" dalībvalstīs, proti, saskaņā ar jauno sistēmu piemērojot viņiem korekcijas koeficientu 100 % apmērā. It īpaši Pirmās instances tiesa esot kļūdījusies, uzskatot, ka prasītājam nebija intereses apstrīdēt šādas eventuālās priekšrocības.

98. Prasītājs atzīst, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai pamatotu prasības pieņemamību, ir jāpastāv interesei celt attiecīgo prasību. Tomēr prasītājs, pretēji Pirmās instances tiesas viedoklim pārsūdzētā sprieduma 135. punktā, uzskata, ka viņa gadījumā pastāv interese celt prasību. It īpaši interese celt prasību izriet no tā, ka to pensionāru situācija, kuri dzīvo "ne tik dārgās" valstīs, salīdzinot to ar prasītāja situāciju, vēlreiz parādītu, ka pastāv diskriminējoša nevienlīdzīga attieksme.

99. Turklāt prasītājs arī apstrīd Pirmās instances tiesas pamatojumu par to, ka, tā kā bijušo Kopienas ierēdņu pensijas sistēma

nefunkcionē kā pensijas fonds, bet ir organizēta, pamatojoties uz solidaritātes principu, iespējamā tādu pensiju samazināšanās, uz kurām ir atzītas tiesības bijušajiem ierēdņiem, kas dzīvo "ne tik dārgās" dalībvalstīs, prasītājam nepiešķir nekādas priekšrocības. It īpaši prasītājs norāda, ka šādi īstenots ietaupījums varētu ļaut, piemēram, atgriezties pie "galvaspilsētas metodes" piemērošanas (apelācijas sūdzības 78. punkts).

100. Papildus — prasītājs uzskata, ka pārsūdzētais spriedums nav pareizs tajā daļā, kurā ir apgalvots, ka Kopienas likumdevēja lēmums piemērot korekcijas koeficientu 100 % apmērā pensionāriem, kuri dzīvo "ne tik dārgās" dalībvalstīs, nav acīmredzami patvaļīgs vai neatbilstošs (pārsūdzētā sprieduma 136. punkts).

101. Komisija un Padome vispirms apstiprina, ka, pēc to domām, Pirmās instances tiesas pieņemtais lēmums atzīt šo pamatu par nepieņemamu ir pareizs. Šīs iestādes tāpat uzskata, ka nav apstrīdami arī Pirmās instances tiesas apsvērumi par plašo diskrecionārās varas apjomu, kas attiecīgajā jomā ir piešķirta Kopienas likumdevējam robežās, kuras šajā lietā nav pārkāptas.

102. Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesai šis pamats bija jāatzīst par nepieņemamu arī tāpēc, ka pirmajā instancē prasītājs to pirmo reizi bija minējis vienīgi replikā (pretprasības 71. punkts).

2) Vērtējums

103. Sākot ar tikko minēto Komisijas viedokli, saskaņā ar kuru šis prasības pamats bija atzīstams par nepieņemamu, uzskatu, ka Komisijas nostājai nevar piekrist. Lai gan prasītājs Pirmās instances tiesā celtajā prasībā attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu īpaši nav norādījis salīdzinājumu ar pensionāriem, kuri dzīvo "ne tik dārgās" dalībvalstīs, tomēr nav šaubu, ka attiecīgais arguments bija iekļauts, lai gan tikai embrionālā formā, tajā prasības daļā, kurā tika apgalvota pilnvaru nepareiza izmantošana, samērīguma principa un pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpums. It īpaši Pirmās instances tiesā iesniegtā prasības pieteikuma 93. punktā bija minēts:

"Visbeidzot, pamatojoties uz dažādiem minētajiem principiem, šīs normas piemērošana būtu pretrunīga, jo attiecībā uz pensijām tiek piešķirts koeficients, kas ir vienāds ar 100, galvaspilsētām un dalībvalstīm, kurās koeficients ir mazāks par 100, kā tas šobrīd ir it īpaši attiecībā uz Atēnām, Budapeštu, Lisabonu, Prāgu un Varšavu."

104. Ņemot vērā Tiesas pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru, lai gan ir vispārējs aizliegums izvirzīt jaunus prasības pamatus, procesa laikā ir iespējams izvirzīt tādus prasības pamatus, kuri tieši vai netieši papildina iepriekš prasības pieteikumā izvir-

zītos pamatus [25], uzskatu, ka arguments par nevienlīdzīgu attieksmi pret pensionāriem, kuri dzīvo "ne tik dārgās" dalībvalstīs, ir pieņemams.

105. Turpinājumā pievērsīšos konkrētai kritikai, ko prasītājs šajā jautājumā ir izteicis pārsūdzētajā spriedumā. Prasītājs uzskata, ka Pirmās instances tiesa ir kļūdījusies, atzīstot, ka nepastāv interese celt prasību.

106. Šajā sakarā prasītājs it īpaši apstrīd Pirmās instances tiesas atzinumu pārsūdzētā sprieduma 133. un turpmākajos punktos, kur ir atzīts, ka prasītājs nekādā veidā nav pierādījis, ka jaunajos Civildienesta noteikumos paredzētās priekšrocības nepiešķiršana pensionāriem, kuri dzīvo "ne tik dārgās" dalībvalstīs, jebkādā veidā būtu varējusi radīt priekšrocības prasītājam.

107. Man nešķiet, ka prasītāja argumenti ir pārliecinoši, lai apstrīdētu Pirmās instances tiesas pamatojuma pareizību.

108. Saskaņā ar judikatūru ir acīmredzams, ka, lai apstrīdētu kāda Kopienas akta tiesiskumu gan tieši, gan iebildes veidā, vajag, lai no intereses celt prasību prasītājam būtu kāda iespējama praktiska lietderība, ja tiek pieņemts lēmums, ar kuru tiek apmierināti viņa prasījumi [26].

109. Man šķiet acīmredzami, ka vienīgais prasītāja izvirzītā prasības pamata priekšmets ir fakts, ka likumdevējs ir nolēmis pensionāriem, kuri dzīvo "ne tik dārgās" dalībvalstīs, uzreiz piemērot jaunajos Civildienesta noteikumos iekļautās tiesību normas par pensiju korekcijas koeficientu atcelšanu. Taču prasītājam šāda sistēma (kura, kā redzams iepriekš, attiecībā pret viņu būtu īpaši nelabvēlīga) nekad netiktu piemērota, jo viņam turpinātu piemērot korekcijas koeficientu, kas ievērojami pārsniegtu 100 %.

110. Tā kā ir acīmredzams, ka tādu pensiju iespējama samazināšanās, kas tiek izmaksātas bijušajiem ierēdņiem, kuri dzīvo "ne tik dārgās" dalībvalstīs, — kas notiktu, ja par prettiesisku atzītu minēto likumdevēja lēmumu, — nedotu prasītājam nekādu acīmredzamu priekšrocību, es uzskatu, ka Pirmās instances tiesas sniegtais pamatojums, atzīstot izvirzīto prasības pamatu par nepieņemamu, nevar tikt apstrīdēts.

25 — Skat., piemēram, 1983. gada 19. maija spriedumu lietā 306/81 *Verros*/Parlaments (*Recueil*, 1755. lpp., 9. punkts), 2001. gada 13. novembra spriedumu lietā C-430/00 P *Anton Dürbeck GmbH*/Komisija (*Recueil*, I-8547. lpp., 17. punkts) un 2007. gada 26. aprīļa spriedumu lietā C-412/05 P *Alcon Inc.*/ITSB (Krājums, I-3569. lpp., 38.–40. punkts).

26 — Skat., piemēram, Tiesas 1973. gada 15. marta spriedumu lietā 37/72 *Marcato*/Komisija (*Recueil*, 361. lpp., 7. punkts), 1976. gada 16. decembra spriedumu lietā 124/75 *Perinciolo*/Padome (*Recueil*, 1953. lpp., 26. punkts) un 1983. gada 30. jūnija spriedumu lietā 85/82 *Schloh*/Padome (*Recueil*, 2105. lpp., 14. punkts). Kā zināms, pēdējo gadu laikā galvenokārt Pirmās instances tiesa un pēc tam Civildienesta tiesa ir izskatījusi jautājumu par intereses celt prasību pastāvēšanu, savukārt Tiesa ir atzinusi tāda paša kritērija pastāvēšanu, lai izvērtētu apelācijas sūdzību, kuras ir iesniegtas par Pirmās instances tiesas nolēmumiem, pieņemamību (skat., piemēram, 1995. gada 19. oktobra spriedumu lietā C-19/93 P *Rendo*/Komisija, *Recueil*, I-3319. lpp., 13. punkts; 2000. gada 13. jūlija spriedumu lietā C-174/99 P Parlaments/*Richard*, *Recueil*, I-6189. lpp., 33. punkts, un 2002. gada 25. jūlija spriedumu lietā C-50/00 P *Unión de Pequeños Agricultores*/Padome, *Recueil*, I-6677. lpp., 21. punkts; 2001. gada 25. janvāra rīkojumu lietā C-111/99 P *Lech-Stahlwerke GMBH*/Komisija, *Recueil*, I-727. lpp., 18. punkts).

111. Turklāt prasītājam nebūtu intereses celt prasību arī tādā gadījumā, ja prasījumu interpretētu tādējādi, ka ar to vispārīgi apstrīd likumdevēja lēmumu atcelt korekcijas koeficientus. Kā norādīts iepriekš, tas ir tāpēc, ka šāda atcelšana prasītāju personiski neskar.

114. Līdz ar to uzskatu, ka arī šis pēdējais prasītāja izvirzītais prasības pamats ir noraidāms.

VII — Par tiesāšanās izdevumiem

112. Papildus — Pirmās instances tiesa tomēr sniedza īsu vērtējumu par attiecīgo argumentu, izvērtējot to pēc būtības un norādot, ka arī šajā gadījumā nevar uzskatīt, ka Kopienas likumdevējs ir pārkāpis tam atzītās diskrecionārās varas robežas. Manuprāt, arī šie Pirmās instances tiesas apsvērumi, lai arī samērā īsi (turklāt sniegti vienīgi pakārtotā veidā), nav apstrīdami.

115. Saskaņā ar Reglamenta 122. panta pirmo daļu Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem, ja apelācijas sūdzība ir noraidīta. Atbilstoši šī paša reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībnieks, kuram spriedums nav labvēlīgs, atlīdzina tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

113. Kopienas likumdevējs ir nolēmis attiecībā uz pensionāriem, kuri dzīvo "ne tik dārgās" dalībvalstīs, piemērot pensiju aprēķina mehānismu, kas nākotnē tiktu vispārīgi attiecināts uz visiem bijušajiem ierēdņiem, kuri ir pensionējušies pēc jauno Civildienesta noteikumu spēkā stāšanās brīža. Turklāt, lai nodrošinātu to personu stāvokli, kuri kā prasītājs dzīvo "dārgā" dalībvalstī un ir pensionējušies līdz 2004. gada 1. maijam, likumdevējs attiecībā uz viņiem ir paredzējis atstāt spēkā korekcijas koeficientu (tomēr, kā norādīts iepriekš, aprēķinot to savādākā veidā). Man nešķiet, ka runa varētu būt par to, ka likumdevējs acīmredzami ir pārkāpis savas diskrecionārās varas robežas.

116. Iepriekš minētā 122. panta otrajā daļā ir paredzēta iespēja, ka apelācijas tiesvedībā, kuru ir ierosinājuši ierēdņi vai citi kādas iestādes darbinieki, tiesāšanās izdevumi tiek sadalīti pušu starpā, ja to prasa taisnīgums.

117. Tā kā šī tiesvedība ir pirmā tāda veida tiesvedība Tiesā, kurā ir aplūkots jautājums par Kopienas ierēdņu pensiju sistēmas reformu, ko īsteno jaunie Civildienesta noteikumi, un tā kā atsevišķi jaunās sistēmas juridiskie aspekti var šķist problemātiski, iesaku Tiesai piespriest atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

VIII — Secinājumi

118. Ņemot vērā iepriekš minēto, iesaku Tiesai nospriest šādi:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

2) katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.